

PAPER DETAILS

TITLE: DERNEK DISIPLIN KURULU TARAFINDAN VERILEN GEÇİCİ İHRAÇ KARARINA KARŞI
İPTAL DAVASI AÇILAMAYACAGINA DAİR YARGITAY HUKUK GENEL KARARININ
DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

AUTHORS: Baki ENGİN

PAGES: 277-312

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95948>

**DERNEK DİSİ
VERİLEN GEÇ
İPTAL DAVAS
YARGITAY HUKU
DÜS**

yani çıkarma ka
çıkarma kararın
sındaki ilişki ol
tüzüğünde, üye
dışında bir orga
olduğu çıkarma
bir üst organa
olanağı öngörül
lemeler karşısın
kararına karşı, o
dan iptal davası
Aşağıda değinile

kararına konu olan
"geçici çıkarma (ihra
kararının, dernek ü
MK. 67'de düzenl
farklı nitelikte oluş
farkına rağmen, ka
laşıldığı kadarıyla,
Üçüncü Hukuk Ma
resinin ve Yargıtay
olayın bu özelliği
sanki teknik anlar
rarı söz konusuym

olan ihtilafta karşı
yükümlülüklerinin
rak belirli süre ile
"çıkarılacakları"
geçici ihraç adıyla
rak alınan bu ted
ve üyelik ilişkisin
nek üyeliğinden ç
üyesinin cezalan
olarak adlandırıl
finda üyelikten d
kapsamına göre k

olarak adlandırılan
üyelikten çıkarılma
gerek Hukuk Ger
mahkemenin ve Y
rında, geçici ihraç
memiş ve ortada sa
kararı varmışçasın
celikle yapılması g
yapısal farklılığının
dikten sonra da, g
sının denetlenmesi
lıydı. Bu araştırma

çıkarılma"ya ilişkin ne de Dernekler MK. 67'de düzenlenmesinde, dernek hakkında Medeni Mamaklıdır. Sadıkın bir hüküm olarak netlenmesini bazı içermektedir. Bir durumlarda, orta miş olan dernek olmadığına göre,

Dernek Disiplin K

sebeplerle dernek
MK. 67 III hükmü
üyeliğinden çıkarm
düzenlemedir. Bu
kında bir hüküm k
III'te olduğu gibi k
söz konusu olama

Dernek disiplin
yandan Medeni K
hükmün yer alma
üyenin çıkarma k
den MK 67 hükmü

ları ve bu arada g
hangi dernek orga
Medeni Kanunda
bulunmadığı yuka
disiplin cezaları h
organa bırakılmış
zenleyen bir hükü
ganlarına verilmen
MK. 80 I hükmü
çıkarma kararı ha
nel kurul üyeliğe
son kararı vereceğ

kararını almaya ha
hususunda bir düze
kararı konusunda
MK. 58 I'de olduğu
düzenleyen MK. 80
"üyeliğe kabul ve ü
verir. Bu hüküm ka
yer almayan ancak
dikkate alındığında
bir hüküm ile, çık
organı yetkili kılın
hükmü ile dernek g
çıkarma kararı kon

kullanılması gerektir. Gerçekten, bir bu yapısal özelliği (kişiliğinin) temel yancak bu birliği ol genel kurulun) ka olur. Dernek tüzü feshedilmesine kar denetleme yetkisi alınamayacak bu kişinin üyeliğe ka hakkında karar al bunların başka de

Yürürlükteki hu
kıldığında varılacak
zümden farklı değil
üyelikten çıkarılma
vereceğini hükme b
ne dair bu hükmü
konularda kanun h
dernek özerkliğini e
(eski MK. 56 I, ZGB
isabetli olacaktır. E
Medeni Kanunda y
dernek tüzüğünde
cak yedek hukuk k

kabul ve üyelikte
kurulu yetkili kıla
emredici nitelikte
başlık altındaki a
muştı. Nitekim İs
58) hükmünün m
kin açıklamalarda
konusunda genel
emredici nitelikte
karma konusunda
ganlarına devredi
Kanaatimce, MK.8
MK 58'de bulun

dernek organına de
oluyoruz³¹. Ne var
MK. 72 II c.2 hükm
tedir: MK. 72 II'ye
şında başka organla
lara zorunlu organla
redilemez". Bu hük
kural olarak dernek
lerin bir ihtiyari or
MK. 72 II c.2 karşı
yecek bu yetkiler, M
kabul, üyelikten ih

ihtiyari bir organ
sonucuna varma
lege ferenda isal
Bu yetkinin, der
sınırlandırmanır
tadır ve bu itiba
özerkliği ilkesini

Sonuç itibarı
nusunda, derne
rulu³⁵ yetkili kıl

likten çıkarma yet
aldığı bu karar, pr
bil, üyelikten çıkar
ihtiyari dernek or
mümkün değildir (1
rağmen, genel kur
hususundaki yetki

Tüzükte, çıkarm
netim kuruluna b
hükmün doğal son
çıkarma kararının
zamanında, bazı Y

4. Üyelikten Çıkarılma

a) Çıkarma kararına itiraz

Dernek tüzükle üyenin talebi üzerine denetlenmesine dair hükümleri ile karşılığında derneğin emri organ yetkilendirilmesinde, MK. 72

olmadığı anlamına
nekten çıkarılması
raz üzerine kararı o
Dolayısıyla, ancak
üye dernekten çık

Eğer ihraç karar
bu karara karşı de
mayacak ve çıkarıl
rara karşı korunma

**b) Dernek içi de
kullanılmama**

inceleyecek üst o
kazanacaktır⁴³.
karşı bir itiraz m
derneğin son ka
makuldür.

Genel kurul o
ma kararına kar
müşse ve fakat s
nak kaybedilmiş
bedilmiş sayılıp
malıdır. Bu tart

şıyacağından, MK.
gelir ve bu itibarla

Dolayısıyla, İsvi
tartışılabilir olacak olan
olmasının iptal da
selesi üzerinde, Tü
hükmünün kapsa
yönetim kuruluna
tartışılabilir. İşte
kunda hakim olan
kaçırılmasının iptal
açacağı yönündedi
neğinin kurulma

şartlar altında ip
dernek tüzüğünü

c) Dernek içi davası açıl

aa) Prensip

Bir dernek kar
karşı dernek içi m
rekmesine dair b
larında mevcut de
öğretide bu prens
Federal Mahkeme

*kararlarına karşı, d
iptal davası açılama
organın kararına ka
itiraz yollarının tül
iptali istenen karar
olmasına bağlıdır.
olan yönetim kurul
denetim yolunun a
göre belirlenir. Tüz
dernek içi denetim
lunun aldığı karar
davası açılabilir⁴⁹. E
na karşı genel kur*

miş olduğu karar
karşı iptal davası
tır⁵¹.

5. Çıkarma K nağı

İsviçre Hukuk
me kararlarında
rul kararlarına k
diğer organların
lir⁵². Türk Huku
hâkim olan fikir

iptal davası açılabil
nel kurul dışındak
diği karara karşı, g
kurulun kararı alır
buna karşı iptal da
hâkim olan bu gö
durumdaydı⁵⁴. İsvi
diği ilk yıllarda, İs
laşılan böyle bir gö
hükmünün ifadesi
dan, Yargıtay kara
ların kararlarına k
devrenek olarak

kararı ise, henüz
diğine göre, orta
yoktur. Kısaca if
dernek içi başvuru
sip itibarıyla, kar
mına gelir ve bu
vası açılması mün

Sadece dernek
ceğinin kabul ed
herhangi bir ko
gelmesi itibarıyla
nınmış olan vetki

lerde, herhangi bir
nın kesin (nihai) ol
yacaktır. Tüm kon
organda (genel kur
sonucun, dernek ö
yana, pratik de olm

Kanaatimce, MK
dernek organlarını
olup olmadığı, bu or
açılabilip açılamaya
mektedir. Yukarıda
de, eskiden beri kal

çıkan sonuç, yön
Yönetim kurulu
öngörülmediğine
rarının iptali için
likten çıkarma k
değil de, bir ihtiy
luna tanınmışsa
üyelikten çıkarm
yari organlara d
siplin kurulunu
kararı kesin nite
karara karşı, ipt

ilişkin üst başlık a
Medeni Kanunun
naatimce sadece g
konu edilebileceğir
Dernek organların
rine bakıldığında (o
ğunluğunun genel
rülecektir (MK.73-
hükümlerin yeters
larına ilişkin bu h
rın kararları hakk
etmek gerekmektedir

rekçelerinin hukukunun iptaline hükmü raç kararının iptal mahkemenin bu s (Hukuku Genel K şekildedir:

— "dernek tüz rula itiraz hakkı miktarı yönünden ğından...". Burada züğünde disiplin l genel kurula itira

kabul etmek, bir der
yargı denetiminden
sonuç kabul edileme

Yerel mahkemen
luna başvurma ha
tespiti yerindedir⁶⁴.
len bir disiplin ceza
taniyan tüzük hükm
nusu organın disiplin
davası açma yoluna
bulunmaktadır. Yu
altındaki açıklamak

bu sonuç karşıs
davası açılması o
kararında bu ay
Ancak olayda il
konuda ("geçici
kararı, varılan s

b) Yargıtay lendirilm

Yerel mahke
üzerine meseley
kemenin kararı

Yargıtay 2. Hukuk
manında verilmiş ol
lirsizlik bakımından
açıklanmasının en b
rının kesin olduğu
lunmadığından bal
üzere, aynı ifadeye, H
verilmiştir. Acaba tü
olduğu konusunda l
mi olacaktı? Yukarı
bazı Yargıtay karar
zükte alınan karar

usulde çözülmes
hallerde en son b

— Üye genel k
hakkına sahiptir

— Asıl olan t
çözümlemesidir
sürece yargı yolu
Kanunun 83 II n
mıştır ve "diğer
denetim yolları t
ğı"kuralı getirilm

Dernek Disiplin Kurumu

leneceği konusunda geçici çıkarma, uyarılarını belirli bir usul alacağı kararlaştırmak (bulunmayışında kurula itiraz edilememesinden) genel nücunun çıkartılma irade beyanlarının prensiplere göre yorum tüzük hükmünden tüzükte aksine bir hü

herhangi bir o
tüzükte aksine
kim Galatasaray
ğinde görüleceğ
lanması için tü
kurullarca disiplin
daki kararı derm
maddesi). Tüzüğü
kararı alınanlar
yal bölüm ve te
kararın, başka
derhal yürürlüğü

zükten aksi anlaşıl
organın almış olduğ
da da, davalı dernek
mış olduğu bir aylık
nitelikte olduğu anla

MK.83 II hükmün
ların kararlarına ka
dikçe iptal davası a
ihraç kararına karşı
madığına göre, kesim
karşı iptal davası aç

AKÜNAL: Türk Medeni

BADERTSCHER, Beat
Zivilgesetzbuch, Zü

BÜTLER, Thomas: Der

DURAL/ÖĞÜZ: Kişiler

DURAL: Medeni Huku

EGGER: Zürcher Kom

ENGİN, Baki İlkay: D
1995.

FUCHS, Christoph: Rec

HAETER: Berner Kom